

„EDINOST“
 Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
 danjih ob **torških, četrtkih**
 in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
 haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
 uri večer. — Obujno izdanje stane:
 za jeden mesec . . . 2.00
 za tri mesece . . . 5.—
 za pol leta . . . 10.—
 za vsa leta . . . 16.—
 Na naročbe brez priloge naročnine se
 ne jemlje ozir.
 Posamične številke se dobivajo v pro-
 dajalnicah tobaka v Trstu po 2 nř.,
 v Gorici po 3 nř. Sobotno večerno
 izdanje v Trstu 2 nř., v Gorici 3 nř.

EDINOST

Oglaš se računo po tarifu v petiti; za
 naslove z debelimi črkami se plačuje
 prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
 Poslana osmrtnice in javnozahvale, do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
 ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
 biti frankovano, ker nefrankovana se ne
 sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
 jema **upravnštvo** ulica Caserma 13.
 Odprto reklamacije se proste poštne.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Boj za slovensko šolo.

Visoko c. k. namestništvo je torej od-
 klenilo vse štiri prošnje tržaških Slovencev,
 da bi se prisilila mestna občina osnovati slo-
 venske šole v mestu.

Is razlogov posnemljemo: Iz poročila o
 komisijonalnih poizvedovanjih je razvidno, da
 je bilo skupno 483 prosilcev, od katerih 174
 ali ni bilo zaslanih, ali pa se iz različnih
 virov na morejo pošteti. Zaslanih je bilo
 torej 309 prosilcev. Od teh je bilo sicer
 brisanih 193 in sicer ker: ali stanujejo su-
 naj mesta, ali niso oženjeni, ali nimajo otrok,
 ki bi bili podvrženi šolski dolžnosti v kvin-
 kveniju 1888-1889—1892-1893, ali so druge
 narodnosti, ne pa slovenske, ali slednjič, ker
 ni bilo možno dognati, da je podpis avtenti-
 čen. V podlago za proračunjenje povprečnega
 števila šolskemu obiskovanju podvrženih
 otrok vzel se je torej 116 prosilcev. Tako
 so proračunali za omenjeni kvinkvenij 854
 otrok, in sicer: za 1888-89 135, 1889-90
 154, 1890-91 174, 1891-92 188 in 1892-93
 203. Povprečno število za vseh pet let znaša
 torej 170% slovenskih otrok, ki stanu-
 jejo v mestu samem.

Res je sicer, da v mestu samem —
 katero obsega vse mestne šolske okraje in
 kojega meje so bile določene z deželnim sa-
 konom z dne 1. aprila 1882, in sicer v prvi
 vrsti v ta namen, da se določijo volilni okraji,
 v drugi vrsti pa za katastralne in zemlje-
 knjišne svrhe — ni nobene občinske sloven-
 ske šole, četudi živi v tem obsegu toliko slo-
 venskih otrok, kolikor jih zahteva šolski
 zakon.

Toda proti postavnim obvezim, da bi morala
 občina osnovati slovensko šolo — in le o tej
 obvezi je tu govor — treba pošteti na-
 stopno:

V smislu statuta neposrednje-državnega
 mesta tržaškega sestavljata mesto Trst in
 njega okolica jedno jedino občino; po takem
 sta mesto in okolica združena v jedno samo
 šolsko občino, oziroma v jeden isti šolski
 okraj. Poleg tega je v smislu §§. 22. in 23.
 statuta za organizacijo mestnega magistrata
 — potrjeno s Najvišjim odlokom z dne 23.
 marca 1872 — mesto s predmestji razdeljeno
 v 10 okrajev, med tem ko je 11 okoličanskih
 vasij razdeljenih v dva kmetaka okraja in
 da so med 10 slovenskimi mestnimi šolami
 sedaj štiri take, ki leže v mejah ome-
 njenih upravnih mestnih okrajev. In to so:

- a) v X. mestnem rojanskem okraju:
 šoli v Barkovljah in v Rojanu;
- b) v IX. mestnem Svetoivanskem o-
 kraju: šola na Vrđeli, in
- c) v VI. okraju Farneto: šola na Ka-
 tinari.

V ostalem pa je se stališča šolske oblasti
 — ko je tej poslednji razpravljati o tem, ali bi
 se morala na temelju postave osnovati kaka
 šola — merodajna okolnost, da-li je se šolami,

že sedaj obstoječimi v občini, zadoščeno po-
 trebam pouka s ozirom na oddaljenost bi-
 vališč šolskemu obisku podvrženih otrok, iz
 česar sledi, da po postavnih določilih, po
 katerih bi bila občina tržaška obsevana omo-
 vati nove slovenske osnovne šole, nikakor
 ne more biti merodajen moment, češ, da bi
 take šole morale stati uprav v obsegu, dolo-
 čenem po deželnem zakonu z leta 1882.

Gledé na potrebe pouka pa je mero-
 dajno načelo, izraženo v § 59. državnega
 zakona o ljudskih šolah, po katerem načelu
 se morajo brez pogoja ravnati tudi
 pokrajinska zakonodajstva, to je: da se mora
 osnovati nova šola v vseh takih krajih, kjer
 znaša petletno povprečno število šolskemu
 obisku podvrženih otrok 40, kateri morajo
 hoditi v šolo, oddaljeno nad 4 kilometre. Ker
 pa slovenski otroci, podvrženi šolskemu obisku
 in bivaajoči v mestu — kakor so potrđili pri
 komisijonalnih poizvedovanjih pooblaščenči
 prosilcev sami — morejo obiskovati slovenske
 šole, in sicer najbližje v Rojanu ali na Vr-
 deli, v Barkovljah in v Škedenju, do katerih
 krajev znaša daljave od koje si bodi točke
 v mestu manj nego 4 kilometre: namestništvo
 ni moglo, poštetojč omenjene okolnosti, iz-
 vajati postavne obveze za tržaško občino,
 da mora ista osnovati slovensko ljudsko šolo,
 katere okrožje bi imelo svoje središče na
 trgu delle Legna, četudi je v mestu sa-
 mem zadostno število otrok. In to,
 ker manjkajo pogoji, določeni v § 59. drž.
 zakonika o ljudskih šolah, na katere pogoje
 se treba ozirati ob tem vprašanji za usta-
 novitev šol, temelječim na členu XIX. drž.
 temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867.

Kar pa se tiče druge področne zahteve,
 da bi namreč država na svoje stroške
 osonala slovenske ljudske šole, se naravno
 ne more ozirati na isto v navzočem odloku;
 ista zahteva se pa predloži viso-
 kemu c. k. ministerstvu za nauk
 in bogočastje, da ono odloči,
 kakor se mu bode videlo potrebno.

Tu so torej v velikih potezah navedeni
 vzroki, zakaj je namestništvo odbilo prošnje
 za osnovo slovenske šole. Komentar o tej
 naredbi napišemo pozneje, dasi je vao to že
 znana stara pesem — pravcati circulus vi-
 tiosus.

Politiške vesti.

Preosnova davkov. Davčni odsek po-
 slanske zbornice je v sprejel v svojo predlogo o
 neposrednih osebnih davkih: osebni
 dohodninski davek. Ta davek bode
 plačevati od osebnih dohodkov. Naraščal bode
 progresivno od dohodkov 600 gld. do 100.000
 in čez, in sicer bode znašal: od 600 gld. z
 1/10 odstotka, to je 3 gld. 60 nř.; 1000 gl.
 z 1 odstot., to je 10 gld.; 3000 gld. z 2 od-
 stotki ali 60 gld.; 10.000 gld. z 3 odstotki

ter odide. Razgledavši se po sobi, pogleda
 advokat v vrč in reče, vzdignivši nos, svojemu
 debelemu tovarišu:

— Glej, Peter, kadar sem tako sam in
 vidim svoj cvetoči nos v vinskem ogledalu,
 spopade me nekakova čudna volja in začnem
 modrovati, to je v svoji pameti premetavati
 vse, kaj, kako in zakaj je na tem svetu tako.
 — Pa o čem modruješ?

— O vsem, brate Peter! Exempli gra-
 tia, o našem starem volku na Sosedu. Mar
 ni, povej mi, ta človek vragu prodal dušo?
 Niti cesar mu ne more nič. Glej, leto dni
 je, kar so bili komisarji tu. Ali se je vpilo!
 že sem mislil, da odurč našega milostnega
 na meh. Mar ti ni ta podžupanska buča na-
 pisala celo plahito, s katero bi se mogla mož
 in žena tudi prvo noč pokriti? Pa kaj je?
 Brus! Nič in nič! Tahi sedi mirno, viha brke,

ali 300 gld.; in od 10.000 gld. in čez s 4
 odstotki ali 4000 gld. Načelo temu preraču-
 njenju je očitno to, da bode odstotek davka
 tem večji, čim večji je dohodek. Pripoznati mo-
 ramo, da je povsem opravičeno to načelo,
 oziroma progresivno višanje davka. Saj je
 gotovo, da še lažje plača 4000 gld. davka
 tisti, ki ima 100.000 gld. dohodkov, kakor
 pa 3 gld. 60 nř. oni, ki ima bornih 600 gl.
 prihodkov na leto. Ali čudom se čudimo,
 zakaj je davčni odsek s progresivnim viša-
 njem davka obtičal pri dohodkih od 100.000
 gld. na leto! Ali z drugimi besedami: zakaj
 naj bi milijonarji, ki imajo po več sto-
 tisočev gld. letnih dohodkov, plačevali iste
 odstotke, kakor imovniki s 100.000 gld. do-
 hodkov? To je krivično! Ako bi taki bo-
 gataši, kojim na tisoče delavnih in žuljavih
 rok v potu svojega obraza nanaša na kup
 neizmerna bogastva, plačevali tudi po 20 od-
 sto, ostalo bi jim gotovo še za sol — in za
 šampanjec tudi.

Ministri na potovanjih. Trgovinski
 minister grof Wurmbandt potuje sedaj po
 Češkem. Te dni se je mudil v Liberci, kjer
 sta ga v mestni hiši pozdravila mestni župan
 dr. Bayer in predsednik trgovinske zbornice
 Ginzkey. Minister jima je odgovoril v dalj-
 šem govoru, naglašajoč, da ga posebno ve-
 seli, da se podjetja v Liberci ne preosnov-
 ljajo v delniške družbe, ampak da sin na-
 daljuje, kar je zapričel oče. Staro stalno ime
 vzbuja zaupanje in pospešuje posebno izvoz.
 — O nakanah vlade se je izjavil minister,
 da je vladi namen primakniti bližje svoji ro-
 šitvi razne gospodarske naloge, pustivši v
 ozadju vse strankarske koristi. „In vi gospoda
 moja — se je obrnil minister do članov go-
 sposke zbornice — delajte posebno na to,
 da se doseže sporazumljenje med
 delodajalci in delavci!“

Proti anarhistom! Italijanska zbornica
 je v sprejela v svoji poslednji seji modifi-
 cirati zakonski načrt gledé javne varnosti.
 Zakon se je premenil v toliko, da so bri-
 salni oni odstavek, ki je določal, da se smejo od-
 gnati tudi take osebe, katere so bile spoznane
 nekrivim le radi pomanjkanja dokazov. Na
 drugi strani pa se je v sprejelo določilo, da
 se sme določiti posebno bivališče, kojega ne
 smejo zapustiti, vsem takim osebam, ki so
 bile že kaznovane radi zločina javnega nasil-
 stva, proti varnosti življenja ali imetja, radi
 ščuvanja vajakov na zločine in radi kaznji-
 vega uporabljanja razstreljivih tvarin. Gledé
 na odgon ima določiti posebna komisija, po-
 tem, ko je zaslila obtoženca. Sicer pa sme
 komisija na odgon za dobo do 5 let obsoditi
 take osebe, pri katerih je videti namen, da
 hočejo škodovati ustanovam človeške družbe.
 O rekurzih proti sodbam te komisije odloča
 minister za notranje stvari. Ako je slutiti
 kako novarnost, tedaj ima komisija pravico,
 dotičnika, ki je obsojen na prisilno bivališče,
 dati tudi zapreti. Prepovedane so tudi vsa

odira kmetom kožo in niti z ušesom ne gane,
 kadar tisti komorski krt Grdak zalaja nanj.
 Ali ni to čudna reč? Nas bi bili za to že
 desetkrat obešili.

Nas! nasmehe se Peter in načne drugi
 vrč. Seveda! Ali to so drugi računi z našim
 gospodarjem. Gospoda imajo vraga za botra.
 Naš gospodar, ko se mu je tisto primerilo in
 ko mu je umrla gospa Jelena, je samo škri-
 pal z zobmi, pil vodo in ženske mu niso
 kvarile posta. Pa je šel v Požun. Pogledal
 sem ga izpod obrvi, ko se je povrnil. Vihal
 si je brke, smijal se, pil vino za dva človeka
 in ljubil ženske na petek in svetok. Dobro
 je, mislil sem si. Strela ne treči v koprivo
 in tudi mi lahko veselo živimo.

— Vraga veselo! zamrmra advokat, po-
 maknivši čepico na čelo. Ko sem malega
 Gaša v Turopolji služil — jub, bilo je slata

društva in aveze, kojim je namen rušiti orga-
 nizacijo človeške družbe.

Ta zakon stopi takoj v voljavo in neha
 z 31. decembrom 1895.

Utemeljuje ta zakonski načrt rekel je
 ministerski predsednik Crispi, da je sodanji
 trenotek jako resen, ko se mora človeška
 družba boriti proti takim bitjam, ki ne po-
 znajo domovine in ki se ne poslužujejo dru-
 gih sredstev, nego rušenja političke in soci-
 jalne organizacije. Sedanje položenoje nima
 vrstnika v preteklosti. Ministerski predsednik
 prosi torej, da zbornica preide v podrobno
 razpravo in se sredi o zakonu, kojemu je
 namen udušiti kugo, hotečo se širiti v člo-
 veški družbi. Celó Anglija, koja država je
 bila dosedaj varno pribožališče vsem, se pri-
 pravljaja sedaj na take naredbe. Italija ne sme
 zasostati za to svobodno državo.

Stambulov — političski zločinec!
 Minister Tončev se je izjavil proti dopisniku
 lista „Novoje Vremja“: Ako sklene sobranje,
 da se prične pravda proti Stambulovu, tedaj
 nam poda sloherni čin njegovega vladanja
 obilnega zatožnega gradiva in brez dvojbe
 zapusti Stambulov obtožno klop — kot po-
 litiški zločinec. Isti dopisnik trdi, da
 le tako je Stambulov obvarovan pred srdom
 ljudstva, da je pol kompanije vajakov vedno
 pripravljenih, da ga branijo; po deželi pa,
 na pr. v Trnovem, bi ga ljudstvo gotovo raz-
 trgalo.

Mestni svet tržaški.

(XVI. seja dne 12. julija 1894.)

Predsednik: župan dr. Pittner. Vladni
 zastopnik: namestništveni svetovalec dr. bar.
 Conrad. Navzočih 38 svetovalcev.

Po odobrenju zapisnika zadnje seje so
 se rešili razni prispevki. Zatim je dal župan
 prečitati zahvalo generalnega konzula fran-
 coskega na izraženem sožalji povodom smrti
 predsednika francoske republike. Tukajšnje
 delavsko društvo „Societá operaia triestina“
 vabi mestni svet na slavnost, kojoj priredi
 to društvo prihodnjo nedeljo povodom 25-
 letnice svojega obstanka. Na predlog sveto-
 valca dra. d'Angelija dovoli se temu
 društvu iz občinske blagajne dar 5000 kron
 na korist njega udovski in sirotinski zalogi.

Svetovalec Dollen z priporočila, da se
 kanalizuje ulica pri Škrlih na Greti. Tu
 je kakih 20 hišic, v katerih bivajo večinoma
 pridne perice. Ker imajo te žene navado
 metati umazano vodo na ulico in ker ta ulica
 ni kanalizovana, so na njej večne mlake, kar
 je jako pogibeljno za zdravje prebivalstva.
 Priporočila torej, da se tu napravi kanal, ka-
 teri naj bi se zlivljal v bližnji Rojanski potok.
 Zupan je obljubil, da se hoče ozirati na pri-
 poročila.

Zatim je prečital tajnik pismo inženirja
 Barazerja, katero je priložil poslednji svojemu
 načrtu za preskrbljenje mesta z vodo. Inženir

kot blata! Ali tu? Brrr! Opravka, da se ne
 moreš oddahniti, a povod nosiš glavo v torbi.
 Pa kaj imaš od tega, kaj? Ta vsakdanji
 kruhek, nekoliko prebitih grošev. Vedno se
 motaš na istem mestu. Meni je že tesno,
 prokleta teano tu pri tem skopem vragu, jezi
 se pijani Šimen, izpraznivši tretji vrč, potlej
 nadaljuje smeje se: Da me ne drži tu žena,
 bi pobegnili.

— Žena? zavzame se Peter, odkedaj si
 ti oženjen? zapojeni frater?

— Vsak dan, amice, hihhihi! namuza se
 Šimen in ga pogleda postrani. Mar ne veš,
 da živim kot vrabec na tujem smetišču?

— A katera te vraga hoče? vpraša po-
 zorneje Peter.

— Loličevka! Loličevka! šepne Šimen.

— Loličevka; agane se Peter, saj ona —
 (Dalje prih.)

PODLISTEK.

88

Kmetaki upor.

Spisal August Šenoa. Preložil L. P. Planinski.

— Ej pa po tvoji volji, zmaje Peter z
 rameni in gre za pijancem v pivnico. Soba
 je bila mračna, dolge lesene mize prazne, a
 v kotu drema debela krčmarica.

— Prinesi nama, mati, dva vrča pogan-
 skega, zakliče Šimen, zakaj, dasi sem dober
 kristijan, nimam rad krčdenega vina, a ti ga
 znaš krestiti, posebno kadar je človek pijan.

— Ne bojte se, botor, nameje se de-
 bela žena, saj vi ste trezni.

— Kaj ne da sem? Vidiš, Peter, da si
 osel, nameje se advokat in sede za mizo,
 za katero je sedel tudi njega tovariš.

Krčmarica postavi dva vrča pred gosta

priloga, da naj njegov načrt proučijo strokovnjaki in potem naj se ga proučijo tudi finančno-gospodarskega stališča. Barazer je pripravljen položiti 2 milijona frankov jamčevine takoj, ko pričnejo pogajanja; obljublja zajedno, da se bo služil, ako se vsprejme njegov načrt, izključno domačih delavcev in obrtnikov. Svetovalec dr. Venezian je predlagal, da se izroči Barazerjeva ponudba odseku za preskrbljenje vode v promčevanje; tega proučevanja naj se udeleži poseben strokovnjak. Župan je prijavil, da se je vodovodni inženir Palladini v Milanu izjavil pripravljenim, da pride v Trst kot večak ter da isti dospe že v nedeljo semkaj. O dr. Venezianovem predlogu bila je zatem daljša razprava, tekom katere se je pokazalo, da je isti v soglasju z dosedanjimi sklepi mestnega sveta glede preskrbljevanja z vodo in zato je zbor v sprejem soglasno omenjeni predlog.

Nadalje privoli zbor, da se v smislu predloga mestne delegacije razpiše ožji natečaj za Russetijev spomenik za dotično tri kiparje, katerim se je bila prisodila prva nagrada o izloži modelov za ta spomenik. Ti trije umetniki so: Fran Fasco v Rimu, Mauro Benini v Rimu ter Rivalta & Garella v Florenci. Spomenik naj se postavi v ulici Giulia pred javnim vrtom. V skladu predloga svetovalec Gairingerja, katerega je podpiral svet. Burgstaller, preložen je obrok natečaja od 31. decembra t. l. do konca februarja l. 1895.

Prišla je na dnevni red točka: „Čitanje namestništvenega odloka, s katerim se odobija štiri prošnje zasebnikov, da bi el. vlada prisilila mestno občino, da osnuje slovensko ljudsko šolo v mestu“. Ko je poročevalec dr. Slovcich nastopil, da prečita dotični odlok, ostavili so naši okoličanski poslanci dvorano; obsedel pa je mirno, kar je umevno samo ob sebi, „okoličanski“ poslanec gospod Polde Mauroner. (Korporativno in demonstrativno so odšli kakor jeden mož: starosta naših poslancev vitez Nabergoj, dr. Sancin in I. Goriup med sikanjem in žvižganjem fakinaže na galeriji. Gg. poslancev Vatovec in Dolenc odšla sta potem, ko so bili omenjeni trije gg. poslanci že iz dvorane. Nekoji hudobneži smatrali so to vedenje gg. Vatovec in Dolenc nekako dvoumnim, češ, da sta se hotela molče opravičiti pred pobalini na galeriji in pred večino mestnega sveta, kakor da ne bi se strinjala s postopanjem svojih treh tovarišev, mi pa pripisujemo to obotavljanje omenjenih dveh gospodov nekaki politični neizkušenosti ter ju zaradi tega za sedaj radi opravičimo. Ko sta izšla vendar iz dvorane, spremljalo ju je itak isto pobalinsko sikanje in žvižganje. No, prej ali slej — osoda bila jima je ista; priporočamo zato, da tema gospodoma, da se držita v prihodnosti strogo disciplinirani (Por.) C. k. namestništvo navaja v svojem odloku blizu iste vzroke, kakoršne je bil navel svoječasnno poročevalec d'Angeli v soštitihem svojem poročilu. Zbor je naravno vzel ta odlok z veseljem na znanje.

Konečno je odobril mestni svet predlog mestne delegacije, da se dozida tretje nadstropje na občinskem poslopiju, v katerem je c. kr. državna obrtna šola, da se pridobi potreben prostor za poseben elektro-tehniški tečaj na isti šoli. V to svrhu je dovolil zbor brez rasprave potrebne stroške v znesku 40.000 gld. — Ob 9/4, na 9 je župan zaključil sejo.

Različne vesti.

Premeščanja pri pošti. Poštni tajnik Matija Berka je premeščen iz Brna v Trst, in poštni tajnik Alfred Körting iz Trsta v Brno.

Iz Postojine smo prejeli naslednjo objavo: Zdržena odbora narodne čitalnice in „Sokola“ v Postojini imata skrbeti z ozirom na bližajoči se slavnostni dan 5. avgusta t. l. za razreditev društev po gostilnah in na slavnostnem prostoru, da se s tem izogne običajnim pritožbam, in osobito za preskrbitev in določitev znižane vstopnine v sijajno razsvetljeno postojninsko jamo tistim društvom, ki se slavnosti udeležiti nameravajo. — Ker so se dosedaj pač prijavila skoraj vsa sokolska društva (posebej omenjamo še hrvatskega „Sokola“ iz Zagreba), druga narodna društva, katerih nikjer ne po-

grošamo, kjer gre za probujo naroda, pa odlašajo prijaviti svoj prihod bolj na zadnje dni, prosimo vsa slavna narodna društva, da blagovolijo svojo udeležbo — ali korporativno ali po deputacijah s približnim številom udeležencev — naznaniti čitalniškemu ali sokolskemu odboru v Postojini vsaj do 25. julija t. l. — Skupna odbora objavita po sprejetih naznanilih brez zamude in pismeno slavnim društvom njih razreditev in znižane vstopnine za jamo. Omenjamo še, da je že zagotovljen poseben vlak iz Celja z jako znižanimi cenami in da se tudi v Trstu dela na prireditvi posebnega vlaka. ODBORA

Čitalnice in Sokola v Postojini. **Volilni shod v Kanalu.** Kakor smo bili že javili, predstavlja sta se minolo nedeljo volilcem v Kanalu državna poslanca dr. A. Gregorčič in grof Alfred Coronini. Dr. Gregorčič je v jako obsežnem govoru poročal o njiju delovanju, zlasti pa je jako mikavno pojasnjeval razna politična in gospodarska vprašanja. Nek volilec je pozivljaval govornika, da bi poslednji deloval za spravo na Goriškem. G. dr. Gregorčič je nato jako rezko obsodil tiste ošabne kritike, ki hočejo soditi o njegovem, govornikovem, katoličanstvu. Vskliknil je: „Mi vsi smo jedna sama poštena, katoliška, slovenska, narodna, avstrijska stranka; mi ljubimo sv. Očeta, smoudujemo svojemu nadškofu, spoštujemo svojo duhovščino, a ljubimo iskreno tudi svoj narod, za katerega smo pripravljene boriti se do zadnjega diha ter žrtvovati zanj kri in imetje; mi vsi smo udani svojemu cesarju in želimo, da bi naša Avstrija postala trdna in srečna, da bi vsi njeni narodi živeli srečno in zadovoljno v njenih mejah. Taki smo vsi; med nami ni razlike in je ne bo. Kdor se nam noče pridružiti, ta ni dober katolik, ni dober Slovenec, ni zvest Avstrijan, in tak stori res najbolje, da se izloči iz vrste narodov!“ Po teh besedah priredili so volilci dr. Gregorčiču viharno ovacijo ter izrekli zaupanje gg. poslancom na predlog v. gg. vikarja Frana Kafola. Okolo 11. ure zvečer zapuščala sta gg. poslance prijazni Kanal med petjem in pikanjem topičev. — Izvestni Goriški gospodje pa bi storili dobro, da ne prezrejo teh pojavov, kajti: „Ljudstva glas je Božji glas!“ Saj jim je povedal dr. Gregorčič dovolj jasno, v katerem taboru je najti dobrih Slovencev, zvestih Avstrijcev in — dobrih katolikov!

Prihodnja žetev v Severni Ameriki. Ministertvo poljedelstva Združenih držav severnoameriških objavlja o prihodnji letini sledeče, za evropsko tržišče jako važne podatke: Letina kaže za koruzo 95 %, za simsko pšenico 85.9 %, za letno pšenico 68.4 %, za oves 77.7 %, za riž 87 %, za ječmen 70.8 %. Ker se naravno ne more žeti več nego 100%, razvidno je iz gornjih števil, da bomo morali tudi letos računati z veliko konkurenco iz strani Amerike, kar bo vsekakor jako vplivalo na naše cene.

Velika tatvina v Bruslju. Predvečerašnjem prišel je nepoznan človek v banko Balsorjevo v Bruslju povzdigniti nek ček. O tej priliki je ukradel omot, v kojem je bilo 183 komadov po tisoč frankov in pobegnil z dragocenim plenom, ne da bi ga bil kdo opazil. Drzni tat bo še lahko hladit so v tej pasji vročini z lahko „zasluženi“ novci v svojo gospodsko kopel.

Prav mu bodi! Po poslednji seji mestnega sveta prišel je nadzornik mestnih stražarjev g. Mikolič pred mestno palačo dečaka Amilcara Rasovicha, sina mestnega svetovaleca, ker je bil nekoliko poprej na galeriji mestne zbornice žvižgal odhajajočim okoličanskim poslancem in žalil tudi nadzornika samega. Dečaka so zasilili pri policijskem ravateljstvu na zapisnik in ga potem izpustili, dokler ga ne pokličejo na sodišče na odgovor za dokazano junaštvo.

Škedenjski cerkovnik zblaznel. Minoli četrtek zjutraj je nenadoma zblaznel cerkovnik župnijske cerkve v Škedenju, 29letni Josip Sancin, stanujoč v Škedenju hšt. 36. Blaznjeneec hotel je razbiti vse, karkoli mu je prišlo pod roko, grozil se ljudem in kričal, da je bila groza. Poklicali so zdravnika iz zdravniške postaje, a osmero mož imelo je dokaj opraviti, da so ukrotili besnega blaznenca. Odpeljali so ga v mestno bolnišnico na opazovanje.

Poskušeni samomor. 38letni trgovski agent Spiridijon Kanellipulos, rodom iz

Akrate na Grškem, stanujoč še mnogo let v Trstu, poslednjič v ulici Carintia hšt. 10, ustrelil se je minoli četrtek na svojem stanovanju. Pognal si je iz revolverja dva hitea v prsi in jednega v desno senco. Domačini so poklicali zdravnika iz zdravniške postaje, kateri je, obrezavši rane neorečežu, ukazal istega urno prenesti v bolnišnico. Kanellipulos ostavil je nekako oporoko, katere izvršitev je poveril tukajšnjemu trgovcu Ivanu Bucuri, in pismo, s kojim se poslavlja od svojih bratov in sester v domovini. Ne znamo vzroka groznemu koraku, kajti Kanellipulos je živel v jako dobrih gmotnih razmerah, kljub temu, da je bil nekaj časa brez službe. V svoji oporoki razpolaga s svoto nad 2000 gld.

Policijsko. Minolo noč so baje udrli neznan tatovi v stanovanje gostilničarja in perienika Andreja Gerdola v I. nadstropju hšte št. 357 na Vrđeli in ukradli nekoliko perila; koliko? tega Gerdol niti sam ne zna, a tudi ne vé, koliko je bilo vredno dotično perilo. — Dninar Jakob Kebar, stanujoč v I. nadstropju hšt. 66 na Škorklji, prijavil je policijskemu komisarijatu, da se je poplunoči na večerj vtihtopil neznan tat po lestvici v njegovo stanovanje in mu ukradel spodnje hlače in hlače, v katerih je bila novčarka z 1 f. 50 nč. Lestvico si je „izposodil“ tat v bližnjem letovišču Paleas. — 43letnega tirjalca Antona K. iz Motovuna so zaprli, ker je bil poneveril svojemu gospodarju zoesek 14 gld. — Predsinočnem je ukradel neznan uzmovič v ljudski kopelji natakarku Viljumu Petriču novčarko, v koji so bili 4 goldinarji. Natakark je bil seveda ostavil svoje hlače z novčarko vred v za to odrejenem prostoru predno je šel v vodo, v bodoče pa bo menda — zaradi te britke izkušnje — šel rajše popolnoma oblečen v morje.

Koledar. Danes (14.): Bonaventura, šk.; Kamil. — Jutri (15.): 9. pobinkošna nedelja; Henrik I., ces. — V ponedeljek (16.): Marija škapul.; Pavst., m. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 4. uri 29 min., zatoni ob 7. uri 41 min. — Toplota večerj: ob 7. uri zjutraj 27.5 stop., ob 2 pop. 30 stop.

Najnovejše vesti.

13. Cesar je danes zjutraj dospel semkaj.

Dunaj 13. „Fremdenblatt“ in „Prease“ povdarjata lojalno navdušenost prebivalstva med popotovanjem Nj. Veličanstva po južnem Tirolskem, katere navdušenost je jasen dokaz globoko ukoreninjenega avstrijskega mišljenja. Oba lista izražata nadejo, da bo vlada na temelju teh izrazov lojalnosti našla ustavno pot, po kateri more poravnati dosedanj razpor med južno in severno Tirolsko.

Reka 13. Današnja „Bilancia“ prekljuje vest, da so moraki volkovi požrli dva otroke. To grozno povest so si izmislili nekateri popotniki, prišedši iz Senja na Reko.

Carigrad 13. Večerj popoldne ob 4. uri pojavil se je zopet močan sunek. Ljudstvo je znova vznemirjeno ter zapušča poslopja. Prodajalnice so zaprte. Službena poročila trdijo, da je ubitih 110 oseb; škode do sedaj ni bilo možno preceniti. Poslopji vojnega in finančnega ministertva sta močno poškodovani; brzojavni urad so namestili začasno v mestnem gledališču. Anatolska železnica je poškodovana v daljavi 480 km.

Carigrad 13. Tudi na bližnjih otokih je povzročil potres mnogo škode. Več ljudi je ubitih in razne železniške postaje so se razsule. Iz notranjih pokrajin ni še poročil.

Berolin 13. „Berliner Tagblatt“ poroča, da so v Hirtienaji zaprli nekega poljskega dijaka, na čigar stanovanju so našli bombo, napolnjeno z angloškimi razstreljivom. Tudi nekega drugega dijaka, katerega je že dolgo časa iskala policija, so zaprli. Policijska preiskava je baje dognala, da se je kovala zarota proti življenju carjevega.

Pariz 13. Razni listi poročajo, da so večerj zaprli v Tulonu tri osebe, katere so hotele z nova zanetiti ogenj v arzenalu, med tem ko se je spuščala v morje oklepnic „Carnot“.

Chicago 13. Razni vodje Pullmannove tovarne vagonov nagovarjali so vodjo štrajkovcev Debsa, da naj proglasi štrajk kon-

čanim, da se obvaruje dežela večjega zla. Delavci v Pullmannovi tovarni so se pridružili temu nasvetu, vendar se je nadejati, da štrajk konča zares. Železniški promet pričel je redno. — Poročila iz Kalifornije pa javljajo, da je položaj še nespremenjen.

London 13. „Daily Telegraph“ poroča, da se je poslednje dni Angleška sporazumno z drugimi državami trudila neizmerno, da prepreči vojno med Kitajsko in Japonsko. Vendar pa misli Angleška, da s prijateljskim posredovanjem ni še popolnoma dosegla svojega namena. — Od druge strani trdijo, da je Angleška ponudila svoje posredovanje, katero da Japonska v sprejme, a Kitajska, da še ni odgovorila, toda brzkone je vsprejme tudi ona.

Trgovinski brzojavi.
Budimpešta. Pšenica za jesen 6.85—6.86, za spomlad 7.18—7.20. Koruza za julij-avgust 5.08 do 5.09. Oves za jesen 5.95—5.96. Riž 5.16—5.18.
Pšenica nova od 77 kil. f. 7.00—7.05, od 78 kil. f. 7.10—7.15, od 79 kil. f. 7.20—7.25, od 80 kil. f. 7.25—7.35, od 81 kil. for. 7.30—7.45.
Ječmen — — — — —; prosa — — — — —
Silne ponudbe po pšenici, povpraševanje srodne. Prodalo se je 20.000 met. stot. mlačno. — Vreme: jako velika vročina.
Praga. Nafalinirani sladkor za julij f. 15.50 nova roba za september f. 14.52, brez posla, mlačno.
Havro. Kava Santos good average za juli 97.75, za november 88.25, mirno.
Hamburg. Santos good average za juli 78.50, september 75.50, december 69.25, mlačno.

Dunajska borza 13. julija 1894.	danes	večerj
Državni dolg v papirju	98.15	98.10
„ „ „ v srebru	98.05	98.10
Avstrijska renta v zlatu	122.15	122.10
„ „ „ v kronah	97.90	97.80
Kreditno akeije	351.40	350.75
London 10 Let.	125.15	125.20
Napoleoni	9.95 1/2	9.95 1/2
100 mark	61.35	61.37 1/2
100 italj. lir	44.65	44.55

Na Proseku

ima na prodaj več hektolitrov vina: „brzamina“, „terana“ in trdega belega „prosekarja“.

Eliza Tance.

Gostilna „All'Antico Moro“
ulica Solitaria 12, (po domače pri „Ivračkovcu“) prodaja črna in bela vina prve vrste iz preteklih in dornberških vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črno kraško po 40 in rizlik po 48 nč. liter. Izvrstna kuhinja. — Držec se gesla: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na doželi. Točijo se izborna vina istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na doželo. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile) v hšt. Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frižno oprano mleko po 14 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frižna) smetana. Na zahtevanje, pošilja se tudi na dom.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1. ima trgovino z mnogovrstnim lesnim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caverma, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Sorli, kavarnar. Cl.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanaestih murvah“, priporoča se slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila so bode samo domača izvrstna vina. 104-23

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO
vpisana zadruga z omejenim poročivom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato preskrbljeno

prodajalnice jestvin
(v ulici Bolvedere št. 3)
pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu
(poprej Pertotova)
10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in miznimi jedili. Priporoča tudi svojo

mesnico
v Rojanu (poprej Pertotova)
kjer se prodaja goveje in telečje meso, po najnižjih tržnih cenah. Priporoča se slavnemu občinstvu in udom.

Novi člani
se še vedno sprejemajo ob uradni urah vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—5